

Мукачівський державний університет
Факультет туризму і готельно-ресторанного бізнесу
Кафедра туризму і рекреації

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
з дисципліни

«Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності)»
для студентів

денної та заочної форми навчання

напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

Мукачево
2016

ББК 65.433я73
М:54

Методичні рекомендації до написання курсових робіт з дисципліни «Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності)» / Укладачі: старші викладачі кафедри туризму і рекреації О.В.Касинець, Н.С. Кампов. – Мукачєво: МДУ, 2016. – 28 с. (1, 065 авт. арк.)

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачєвського державного університету, протокол № __ від «__» _____ 2016р.

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри туризму і рекреації, протокол № 14 від 22 лютого 2016 р.

Укладачі: О.В.Касинець, Н.С. Кампов, старші викладачі кафедри туризму і рекреації
Мукачєвський державний університет

Відповідальний

за випуск: Г.В.Машіка, в.о.зав. кафедри туризму і рекреації
кандидат географічних наук, доцент
Мукачєвський державний університет

Рецензент: професор, доктор економічних наук О.І.Мілашовська

Методичні матеріали містять загальні положення, структуру курсової роботи, вимоги до виконання курсової роботи, організацію виконання та захисту курсової роботи, орієнтовну тематику курсових робіт з дисципліни, список використаних джерел, додатки.

©Касинець О.В.

© Кампов Н.С

© МДУ

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Організація виконання курсової роботи.....	5
III. Структура курсової роботи.....	6
III. Вимоги до виконання та оформлення курсової роботи.....	13
IV. Організація захисту курсової роботи.....	16
VI. Орієнтовна тематика курсових робіт.....	18
VII Список рекомендованих джерел.....	19
VIII. Додатки.....	21

I. Загальні положення

Для закріплення отриманих знань та відпрацювання вмінь з дисципліни «Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності)» передбачено написання курсової роботи, яка є обов'язковою частиною роботи студента при опануванні дисципліни.

Мета написання курсової роботи полягає у вивченні, аналізі й комплексній оцінці технології формування туристичного продукту, для створення програмного забезпечення екскурсій, діяльності туристичних підприємств у процесі створення конкурентоздатного туристичного продукту.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» є формою контролю засвоєних студентами знань екскурсійного обслуговування, яка дозволяє систематизувати та поглибити здобуті знання, творчо застосувати їх у вирішенні конкретних завдань, розвинути навички самостійної роботи. Головною метою індивідуального завдання є формування у студентів професійних знань і практичних навичок, що дають їм змогу самостійно організовувати й планувати екскурсійну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування; готувати контрольний та індивідуальний тексти екскурсії; складати технологічну карту екскурсії та комплектувати необхідні документи.

Методичні рекомендації мають на меті надання допомоги студентам у виконанні самостійної роботи і містять основні вимоги, які висуваються до змісту та оформлення курсової роботи, організації виконання, порядку захисту та критеріїв оцінювання.

У процесі написання та захисту курсової роботи з курсу «Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності)» студент повинен *продемонструвати*:

- глибоке знання основних методичних положень нормативних та законодавчих актів, що стосуються екскурсійної діяльності;
- знання основних програмних теоретичних положень курсу та вміння поглиблювати їх шляхом вивчення наукової літератури;
- уміння пов'язувати конкретні проблеми діяльності туристичних підприємств з сучасним етапом економічного розвитку суспільства;
- самостійність та оригінальність викладання матеріалу, зрілість використання математичних, статистичних, облікових та інших способів обробки інформації;
- завершеність, логічність, послідовність та точність у виконанні безпосередньо аналітично-розрахункової частини роботи;
- уміння робити самостійні, правильні висновки і глибокі узагальнення, давати зрілі оцінки різним економічним явищам і процесам на підприємствах туристської індустрії;
- логічність побудови плану і змісту курсової роботи, культури мислення і мови;
- уміння правильно оформити роботу відповідно до існуючих вимог;

– уміння аргументовано вести захист курсової роботи.

Курсова робота виконується згідно тематики, розробленої керівниками і затвердженою кафедрою. Не дозволяється написання курсової роботи з однієї і тієї ж теми двома студентами однієї групи.

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження.
2. Опрацювання літературних джерел і складання плану.
3. Узгодження плану з керівником роботи від кафедри туризму і рекреації й оформлення завдання.
4. Збір і обробка фактичного матеріалу на базі краєзнавчого матеріалу чи реально діючого підприємства туристичної індустрії.
5. Написання тексту, оформлення курсової роботи.
6. Подання і захист курсової роботи.

II. Організація виконання курсової роботи

Вибір теми та об'єкта дослідження

Тему курсової роботи студент обирає самостійно, відповідно до рекомендованої тематики.

Студент за погодженням з керівником може запропонувати власну тему при належному обґрунтуванні доцільності її дослідження (відповідно до власної науково-дослідної роботи, можливостей отримання необхідної інформації на базовому підприємстві, зібраного нового та досить цікавого матеріалу).

Разом із вибором теми визначається об'єкт, за матеріалами якого буде виконуватися робота (якщо він конкретно не визначений запропонованою тематикою курсових робіт). Основними вимогами до об'єктів дослідження є: підприємство (чи група підприємств) є юридичною особою; функціонує не менше за два роки; має самостійну звітність; діяльність підприємства повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної проблеми.

Опрацювання літературних джерел і складання плану

Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи і складає проект плану, який обговорює з керівником. Список рекомендованої літератури, наведений у розділі III, який звичайно може бути доповнений.

План має передбачувати питання, які розкривають зміст теми. Структура курсової роботи має бути такою:

1. Вступ.
2. Розділ 1. Загальна характеристика предмету дослідження.
3. Розділ 2. Характеристика екскурсійних об'єктів, дослідження технологічних процесів екскурсійного обслуговування на підприємствах туристичної індустрії; аналіз дійсного стану предмету дослідження тощо.
4. Розділ 3. Пропозиції та рекомендації щодо удосконалення (оптимізації) предмету дослідження

Методична розробка екскурсії.
Індивідуальний текст екскурсовода.
Технологічна карта екскурсії.
Матеріали «Портфеля екскурсовода».

5. Висновки та пропозиції.
6. Список використаних джерел.
7. Додатки.

Узгодження плану з керівником роботи від кафедри туризму і рекреації й оформлення завдання

Після складання плану курсової роботи оформлюється спеціальний бланк-завдання, в якому зазначаються реквізити автора, фіксуються тема і план, а також термін подання готової роботи на кафедру туризму і рекреації. Підписане науковим керівником та студентом завдання при оформленні курсової роботи слід розмістити після титульної сторінки.

Змінювати пункти плану можна в разі погодження з керівником та обґрунтування їх доцільності.

Збирання і обробка фактичного матеріалу

Курсову роботу належить виконувати на фактичному краєзнавчому матеріалі та матеріалі, що відбиває діяльність реальної організації, яка є об'єктом вивчення.

Джерелом інформації є довідники, краєзнавчий матеріал, буклети, матеріали преси, спеціальні тематичні журнали, планові і фактичні показники господарської діяльності підприємств туристичної індустрії; результати спостереження за операціями, які здійснюються в процесі виробництва та обслуговування туристів; опитування і обстежень та ін.

III. Структура курсової роботи

Курсову роботу студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення.

Рекомендується така структура курсової роботи:

1. Титульна сторінка.
2. Зміст курсової роботи.
3. Вступ.
4. Основна частина (розділи та підрозділи).
5. Висновки.
6. Список використаних джерел.
8. Додатки.

Курсова робота починається з титульної сторінки. Вона виконується за зразком, наведеним у додатку А.

Тема курсової роботи знаходить своє відображення у змісті, який складається зі вступу, основної частини (3 розділи), висновків, списку використаних джерел та додатків. Кожний розділ має свою назву (крім вступу і висновків). До розділу можуть входити окремі питання (1 – 4 в кожному). Зміст повинен передбачати послідовний, логічний зв'язок викладення результатів

дослідження і відображати суть курсової роботи.

Зміст подають на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), висновків, списку використаних джерел. Необхідно вказувати номери сторінок, з яких починається відповідна частина (див. додаток Б).

Вступ (обсяг 2 - 3 сторінки)

У вступі необхідно:

- обґрунтувати актуальність і важливість обраної теми;
- вказати мету та завдання курсової роботи;
- вказати об'єкт і предмет дослідження, за матеріалами яких виконується курсова робота;
- вказати методи та інформаційну базу дослідження (первинні документи, форми звітності, статистичні документи);
- вказати структуру роботи.

Актуальність. Актуальність лише тоді, коли тема спрямована на вирішення нового завдання, коли вона в такій послідовності ніколи не розроблялася. Саме китичний аналіз наукової літератури дає можливість визначити ще не вивчені сторони наукової проблеми, що й становитиме актуальність дослідження.

Мета роботи. Необхідно чітко сформулювати мету курсової роботи, якої треба досягти в результаті дослідження. Не можна сформулювати мету як «дослідження», «вивчення», «аналіз», «порівняння», ... тому що ці слова вказують не на кінцевий результат роботи, а на засіб досягнення мети. Приклади формулювання мети роботи: створити, розробити, оцінити, визначити, виявити, ...

Завдання курсової роботи конкретизують мету. Слід визначити коло питань, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Завдання необхідно сформулювати в логічній послідовності, тобто у тій послідовності, в якій їх треба вирішувати. Їх формулюють у формі перерахунку: вивчити..., дослідити..., описати..., встановити..., проаналізувати..., порівняти..., здійснити порівняльний аналіз..., систематизувати..., класифікувати..., тощо.

Об'єктом дослідження є те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника. Це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження.

Предмет дослідження – це певний аспект, який досліджується на прикладі об'єкту і, якому присвячений аналітичний розділ. Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження – це засоби досягнення мети курсової роботи. Для дослідження предмету (аналітичного розділу) можна застосувати метод опитування, спостереження, аналізу документів, аналізу, порівняння тощо.

Опитування доцільне і ефективне тоді, коли необхідним, а часто і єдиним, джерелом інформації є людина – безпосередній учасник, представник, носій

досліджуваного явища чи процесу. Одним з найпоширеніших видів опитування є анкетування.

Спостереження – систематичне цілеспрямоване вивчення об'єкта. Використовуючи цей метод, можна вивчати реальні стосунки у дії, аналізувати реальне життя людей, конкретну поведінку суб'єктів туристичної діяльності.

Аналіз документів – основний спосіб збирання даних, який передбачає отримання та використання інформації у друкованих виданнях або інших носіях інформації.

Аналіз – поділ об'єкта на складові частини з метою їх детального вивчення.

Порівняння дозволяє встановити подібності або відмінності предметів та явищ дійсності, а також знаходження загального, притаманного двом або кільком предметам. Метод порівняння дасть результат, якщо відповідатиме таким основним вимогам:

- можна порівняти лише ті явища, між якими є певна об'єктивна спільність;
- порівняння необхідно здійснювати за найсуттєвішими, найважливішими ознаками.

Наукова новизна одержаних результатів містить короткий перелік наукових положень (рішень), запропонованих студентом особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток). До ознак, що дозволяють казати про наукову новизну відносяться: постановка нової наукової проблеми; введення нових наукових категорій і понять; розкриття нових закономірностей протікання природних і суспільних процесів; застосування нових методів, інструментів, апарату досліджень; розробка і наукове обґрунтування пропозицій щодо удосконалення об'єктів, процесів, технологій., давати наукове пояснення суті його досліджень у якісному і кількісному ознаках.

Наукова новизна не повинна зводитися до простого перерахування встановлених фактів, ідей, закономірностей; вона повинна розкривати головну наукову концепцію автора

Основна частина (обсяг 25 - 30 сторінок). Основна частина є змістом курсової роботи. Вона складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. В кінці розділу необхідно викласти основні висновки. Між двома суміжними розділами повинен бути взаємозв'язок.

Основні розділи роботи: теоретичний, аналітико-дослідницький, проектно-рекомендаційний.

Перший розділ, *теоретичний* (до 25 % обсягу проекту) містить декілька параграфів.

Теоретичне обґрунтування має визначити роль і місце досліджуваних явищ та процесів у діяльності туристичного (екскурсійного) підприємства,

регіонального розвитку, туристично-екскурсійній діяльності. Цьому розділі обґрунтовують теоретичну базу обраної проблеми, дають огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних з посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, аврально-методичної літератури розкривають підходи різних авторів до розв'язання проблеми, показують, в чому полягає подібність, а в чому – відмінність їх поглядів, а також обґрунтовують власні погляди на проблему; подають оцінку діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за темою дослідження. Розкривають власне розуміння цієї бази; обґрунтовують необхідність та доцільність окремих документів.

Теоретичні засади, їх суть, значення, класифікаційні характеристики, їх становлення та сучасні уявлення щодо предмету дослідження, методичні процедури повинні мати певні елементи наукової новизни, полемічності, ствердження власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження. Існують декілька варіантів назви цього розділу: « ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....», «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ....», «ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ...», тощо.

Другий розділ, *аналітичний* (в межах 30 – 35% обсягу роботи), забезпечуючи логічну послідовність дослідження, має стати перехідним до наступного третього розділу. В ньому викладаються результати аналітичних досліджень вибраної проблеми на прикладі базового об'єкту (підприємства, району, регіону, держави): туристичні ресурси (ландшафтні, історико-культурні, природні, інфраструктурні тощо), що можуть бути задіяні в екскурсійній діяльності.

При написання курсової роботи, крім навчального матеріалу, слід використовувати практичні, облікові та звітні матеріали, а також діючий інструктивний матеріал.

Зміст роботи необхідно викладати коротко, не перевантажуючи текст описами, уникаючи повторень та необхідних відхилень від основної теми.

У третьому рекомендаційному розділі слід визначити основні проблеми та перспективи розвитку об'єкта дослідження. Завданням цього розділу є розробка з організаційно-технологічного проектування розвитку та діяльності туристичного підприємства на базі основних теоретичних положень, методичного інструментарію, що викладені в першому розділі, а також висновків другого розділу. Студент пропонує ефективний інструмент розв'язання проблемної ситуації на підприємстві (країні, регіоні, туризмі) у формі інноваційного проекту. Система заходів логічно впливає з теоретичної та аналітичної частин (пропозиції, рекомендації тощо).

Обов'язковим підрозділом є розробка екскурсії, що може бути запропонована суб'єктам туристичної діяльності як один і засобів вдосконалення їх діяльності з усім необхідним документальним забезпеченням.

Методична розробка – документ, що визначає, як провести дану

екскурсію, як краще організувати показ пам'ятників, яку методику й техніку ведення варто застосувати, щоб екскурсія пройшла ефективно. Вона дисциплінує екскурсовода й повинна: підказати екскурсоводові шляхи для розкриття теми; озброїти його найбільш ефективними методичними прийомами показу й розповіді; містити чіткі рекомендації з питань організації екскурсії; враховувати інтереси певної групи екскурсантів.

На титульному аркуші розташовують дані: найменування екскурсійної установи, назва теми екскурсії, вид екскурсії, довжина маршруту, тривалість в академічних годинах, прізвища й посади укладачів, дата затвердження екскурсії керівником екскурсійної установи (печатка і підпис);

1. На наступній сторінці викладають мету й завдання екскурсії, схему маршруту із вказівкою об'єктів і зупинок під час екскурсії. Список підтем.
2. Текст вступу, основної частини і висновків.
3. Технологічна карта (таблиця з 7 стовпчиків).
4. Матеріали «портфеля екскурсовода», які супроводжуються списком із порядковими номерами і назвами експонатів.
5. Картки об'єктів.
6. Список використаних джерел.

Індивідуальний текст відбиває структуру екскурсії й побудований у повній відповідності з методичною розробкою екскурсії. Матеріал розміщується в тій послідовності, в якій показуються об'єкти, і має чіткий розподіл на частини. Кожна з них присвячується окремі підтемі. Складений відповідно до цих вимог індивідуальний текст являє собою готову для «використання» розповідь. Індивідуальний текст містить повний виклад того, що варто розповісти на екскурсії. Не допускається також згадування фактів без їхнього датування, посилок на джерела. У той же час текст цього виду відбиває особливості мови «виконавця», відрізняється ступенем емоційності, використанням різних прийомів показу й розповіді, те саме положення може бути розкрито на різних прикладах.

Текст слід писати від першої особи, й виражаючи свою індивідуальність.

Ефективність методичної розробки залежить від правильного, точного та змістовного заповнення всіх граф технологічної карти екскурсії (таблиця 1).

Таблиця 1

Технологічна карта екскурсії

Ділянки маршруту екскурсії	Місця зупинок	Об'єкт и показу	Тривалість огляду	Найменування підтем і перелік основних питань	Організаційні вказівки	Методичні вказівки

Обсяг документа залежить від кількості екскурсійних об'єктів, числа підтем, тривалості екскурсії за часом і довжиною маршруту). У графі «Ділянки маршруту екскурсії» називається місце початку екскурсії й закінчення I підтеми; далі по маршруту початок і закінчення другої підтеми і т. д.

У графі «*Місця зупинок*» називаються ті точки маршруту, де передбачений вихід з автобуса; передбачається огляд об'єкта з вікон автобуса без виходу екскурсантів або передбачається зупинка на пішохідній екскурсії. Всі записи в цій графі слід робити максимально точно вказуючи географічні місця розташування зупинок.

У графі 3 «*Об'єкти показу*» перераховують ті об'єкти, які показують групі на зупинці, у ході переїзду або пересування групи до наступної зупинки.

У замиській екскурсії об'єктами показу можуть бути в цілому місто, селище, а при їх розташуванні вдалині - видимі частини (висока будівля, вежа, дзвіниця й ін.). У міській екскурсії об'єктами показу можуть бути вулиця або площа

Графа 4 «*Тривалість екскурсії*». Час, що називається в цій графі являє собою суму часу, що затрачається на показ об'єктів, розповідь екскурсовода й на пересування екскурсантів по маршруту до наступної зупинки. Тут же необхідно враховувати час, затрачений на рух біля об'єктів і між об'єктами.

Графа 5 «*Найменування підтем і перелік основних питань*». Називається підтема, що розкривається на даному відрізку маршруту, в даний відрізок часу, на перерахованих в графі 3 об'єктах. Тут формулюють основні питання, що викладаються при розкритті підтеми.

Графа 6 «*Організаційні вказівки*». У цю графу включають всі питання, які входять у поняття «Техніка ведення екскурсії», і рекомендації, що були розроблені на 11 етапі підготовки екскурсії.

Графа 7 «*Методичні вказівки*» визначає напрямок усього документа, формулює основні вимоги до екскурсовода за методикою ведення екскурсії, дає вказівки щодо використання методичних прийомів. Варто вказати, де і як застосовуються методичні прийоми. У цій графі також викладається варіант логічного переходу до наступної підтеми, даються рекомендації з показу матеріалів «Портфеля екскурсовода».

«*Портфель екскурсовода*» – умовне найменування комплекту наочних матеріалів, що використовуються в ході проведення екскурсії.

Завдання «портфеля екскурсовода»: відновити відсутні ланки при показі (об'єкт не зберігся до наших днів, дати уявлення про первісний вид об'єкта, показати перспективу в майбутньому); дати зорове уявлення про об'єкт (рослини, мінерали, механізми шляхом показу справжніх зразків, їхніх фотографій, макетів).

У «портфель екскурсовода» включаються фотографії, географічні карти, схеми, креслення, малюнки, копії справжніх документів, рукописів, літературних творів, макети, муляжі й ін.

До кожного експоната, включеного в «портфель», прикладається картка з поясненнями або довідковим матеріалом. Іноді пояснення приклеюються зі зворотної сторони експоната. Така анотація служить вихідним матеріалом для екскурсовода при показі експоната екскурсантам.

Основні об'єкти створеної екскурсії піддаються більш глибокому аналізу, на них розкриваються підтеми екскурсії. Відбір об'єктів закінчується

складанням картки на кожний з них. Картка виготовляється н у вигляді таблиці (див. табл. 2).

Таблиця 2

КАРТКА ОБ'ЄКТА № _____

1) найменування об'єкта (первісне й сучасне), а також назва, під якою пам'ятник відомий серед місцевих жителів	
2) історична подія, з якою пов'язаний об'єкт, дата події	
3) місцезнаходження об'єкта, його поштова адреса, під'їзд і підхід до нього	
4) опис об'єкта (автор, дата спорудження, з яких матеріалів виготовлений, текст меморіального напису, особливості);	
5) джерело відомостей про пам'ятник (література, де описаний об'єкт і події, пов'язані з ним, архівні дані, усні перекази);	
6) Збереженість об'єкта (стан об'єкта й прилеглої території, дата останнього ремонту, реставрації);	
7) в яких екскурсіях пам'ятник використовується;	
9) дата складання картки, прізвище й посада укладача;	
10) додаткові дані (при необхідності)	

Висновки (обсяг 2-3 сторінки) – заключний етап роботи над курсовою роботою. Вони повинні складатися з короткого викладення основних підсумків і пропозицій, які є результатом виконаної студентом дослідної роботи. Основна вимога до висновків: не повторювати зміст вступу, основної частини; не дублювати висновки, зроблені до розділів дослідження. У висновках не можна давати пропозиції. Які не були розглянуті у третьому розділі.

Список використаних джерел містить перелік використаних джерел, на які є посилання в основній частині роботи.

У *додатках* розміщують інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з темою, і розміщуються на останніх сторінках. У додатках вміщують:

– матеріал, який є необхідним для повноти курсової роботи, але включення його до основної частини курсової роботи може змінити впорядковане і логічне уявлення про дослідження;

– не може бути розміщений в основній частині роботи через великий обсяг або способи його відтворення.

У додатки можуть бути внесені: додаткові ілюстрації, таблиці, схеми, фотографії тощо.

На всі додатки повинні бути посилання у тексті курсової роботи. Обсяг додатків не обмежується.

IV. Вимоги до виконання та оформлення курсової роботи

Перш, ніж писати курсову роботу, студент повинен ознайомитися з основними вимогами до її виконання:

1. *Актуальність теми.* Актуальність у перекладі з латинської означає важливість, практичну значущість розглядуваної проблеми. Курсова робота може претендувати на той чи інший ступінь актуальності тільки тоді, коли її тема відповідає сучасним потребам розвитку бізнесу, а питання, що розкриваються в роботі, важливі для розуміння суті і структури туристичної (екскурсійної) діяльності

2. *Достатній теоретичний рівень.* Ця вимога означає, що студент повинен розкрити обрану тему курсової роботи на сучасному рівні розвитку економіки, туризму, маркетингу, менеджменту, готельно-ресторанної справи тощо, використовуючи такі підходи у наукові знання, що пояснюють явища і події у практиці туристичного бізнесу з позиції суспільства. Крім того, студент повинен достатньо повно розкрити основні поняття і терміни екскурсознавства, що стосуються проблеми курсової роботи, включаючи у зміст матеріалу тільки об'єктивні факти і реальні практичні приклади.

3. *Дослідницький характер.* У курсовій роботі повинні міститись елементи дослідження:

- вивчення достатньої кількості опублікованих джерел (книг, журнальних статей та інших розробок) вітчизняних і зарубіжних авторів;
- систематизація та аналіз думок і підходів, формування власної точки зору на розглядувану проблему;
- порівняння теоретичних поглядів вчених і практичної діяльності вітчизняних і зарубіжних фірм; розробка висновків, рекомендацій.

4. *Оформлення.* Це важлива вимога до курсової роботи, що підвищить її якість. У роботі не повинно бути граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення посилань, списку використаних джерел. Крім того, виконання цієї вимоги виховує у студента культуру оформлення наукових праць, яка може знадобитись у майбутній практичній діяльності.

Виконана робота повинна відповідати таким *вимогам*:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми, її теоретичного змісту, аналізу досвіду вирішення проблемних питань із теми дослідження, відбивати дійсний стан згаданої проблеми на підприємстві туристичної індустрії;
- пропозиції запровадження нової екскурсійної розробки;
- містити пропозиції щодо вдосконалення екскурсійної діяльності на базовому підприємстві туристичної індустрії;

- мати належне оформлення; бути поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Слід мати на увазі, що курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, а також не містить достатніх матеріалів конкретного дослідження до захисту не допускається і повертається на доопрацювання.

Курсова робота з курсу «Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності)» повинна бути написана творчо, самостійно, на основі глибокого вивчення законодавчих та нормативних документів, праць вітчизняних та зарубіжних науковців, використання екскурсійного матеріалу, матеріалу, туристичних путівників, буклетів та іншої довідкової літератури з теми дослідження.

Курсова робота повинна бути написана простою, ясною мовою. Неприпустиме механічне списування матеріалу з книг, журнальних статей, тощо. Студент повинен самостійно формулювати власні думки, не допускати повторень.

Текст повинен викладатися від третьої особи, без уживання займенників «я», «ми».

Процес оформлення роботи передбачає знання і дотримання наступних вимог:

- ясність викладу, систематичність та послідовність у поданні матеріалу;
- текст розподіляється на абзаци, кожен з яких містить самостійну думку, виражену одним або кількома реченнями;
- абзац починається з нового рядка з великої літери.

Не допускається скорочення слів і назв. Не рекомендується перенасичувати текст спеціальними термінами, тобто ускладнювати читання.

Робота набирається на комп'ютері шрифтом №14 через 1,5 міжрядковий інтервал на аркушах паперу А-4.

Текст повинен мати поля з чотирьох боків аркуша: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Нумерація сторінок повинна бути наскрізною: першою сторінкою є титульний лист, другою – зміст, третьою – вступ. Наступні сторінки повинні бути пронумеровані у правому верхньому кутку арабськими цифрами. Титульний лист, зміст не нумеруються, але включається до загального переліку сторінок. Назви розділів, а також слово «ВСТУП», «ЗМІСТ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», слід розташовувати посередині рядка без крапки в кінці і писати великими літерами. Якщо назва розділу складається з двох або більше речень, то їх розділяють крапкою. Наприкінці назви розділу крапка не ставиться. Підкреслювати назву розділу та переносити в ній слова не дозволяється. Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

Підрозділи в межах розділу подаються послідовно один за одним, не починаючи їх з нової сторінки. Між назвою розділу та початком тексту пропускається один міжрядковий інтервал.

Якщо розділ має підпункти, то робиться їх подвійна нумерація, наприклад: 2.1., 2.2. і т.д., потім у тому ж рядку йде заголовок.

Таблиці і рисунки розміщуються відразу після посилань на них у тексті або на наступній сторінці, розташовуються на повну сторінку або її частину, мають окрему порядкову або наскрізну у роботі нумерацію. Рисунки слід розташовувати так, щоб їх можна було розглянути без повертання роботи або з повертанням її за годинниковою стрілкою. Не рекомендується додавати до роботи рисунки, розмір яких перевищує стандартний формат (210 X 297 мм.).

Усі ілюстрації (крім таблиць) позначаються «рис. 1» і нумерують послідовно (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках). Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації (наприклад «рис. 2.1. Назва рисунка»).

Цифровий матеріал, розміщений у роботі, рекомендується оформити у вигляді таблиць. Таблиці нумеруються послідовно у межах розділу. Слово «Таблиця» пишеться над правим верхнім кутом таблиці, а під ним заголовок (по центру). Якщо в таблиці приводяться розрахунки автора, то необхідно в примітці до таблиці привести посилання на джерело (наприклад: Примітка: розрахунки проведені за даними _____ назва туристичної установи).

При посиланні на літературні джерела приводиться порядковий номер за списком використаних джерел, взятий у квадратні дужки (наприклад: [2]). Якщо джерело цитується, наприкінці цитати, що взята в лапки, ставиться порядковий номер використаного джерела і номер сторінки, на якій розміщена цитата (наприклад: [2, с.37]).

Використання в курсовій роботі статистичних даних повинно відповідати наступним вимогам:

- цифрові дані повинні бути порівняльні;
- необхідно дотримуватись відповідності між загальним і частковим;
- наведений у роботі статистичний і фактичний матеріал відповідним чином оформлюється.

Графічний матеріал, а також схеми, діаграми тощо підписується під зображенням словами «рис. 1.2. (назва зображення)».

Під час написання курсової роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати. Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділити двома квадратними дужками, наприклад, «...у працях [1-7]...».

Якщо використовують відомості, матеріали з монографії, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі.

Список використаних джерел. На кожне джерело використаної літератури вказується: прізвище автора та його ініціали, повна назва роботи (видавництво, місто і рік видання, обсяг роботи або посилання на сторінку). Наприклад: Мальська М. П. Організація та планування діяльності туристичних

підприємств: теорія та практика: Навч. посібник / М. П. Мальська, О.Ю. Бордун. – К.: ЦУЛ, 2012. – 248 с.

При формуванні списку літературних джерел необхідно врахувати такий порядок подання літератури: Конституція України, закони України, укази Президента України, постанови Верховної Ради України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, інші джерела (розташовують в алфавітному порядку за прізвищами авторів).

У список включаються тільки ті джерела, які безпосередньо використані при написанні курсової роботи.

Перелік рекомендованих до використання в курсовій роботі джерел і інструктивних матеріалів необхідно перевірити в бібліотечному каталозі.

Додатки. Оформленню додатків у курсовій роботі слід приділити увагу, оскільки їх кількість та якість свідчать про те, наскільки глибоко та конкретно студент вивчив практичні та теоретичні матеріали з обраної теми, як старанно підібрав ці матеріали і наскільки ґрунтовно підтверджено висновки та пропозиції, відображені у курсовій роботі.

Додатки наводяться в кінці курсової роботи у вигляді форм документів, реєстрів, таблиць, графіків, фотографій, додаткової інформації «Портфеля екскурсовода».

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її стадіях, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформляють на наступних сторінках роботи, кожен такий додаток повинен починатися з нової сторінки. У правому верхньому куті кожного додатка позначають його порядковий номер (наприклад, додаток А). Кожен додаток повинен мати заголовок.

Текст кожного додатку за необхідністю може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах певного додатку.

У разі посилання у тексті на додатки в кінці роботи, вказується їх номер, наприклад: (додаток А).

Документи, що додаються та використовуються у курсовій роботі, повинні бути правильно оформлені та достовірні. Замість підпису на документах вказуються прізвища посадових осіб.

Назви таблиць вказуються по центру над ними, назви рисунків – по центру під ними.

За зміст курсової роботи, достовірність та об'єктивність усіх даних відповідає студент – автор роботи.

V. Організація захисту курсової роботи

Важливим кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист студентом.

Після її перевірки науковий керівник відмічає позитивні сторони і недоліки (якщо вони мають місце), дає рекомендації для їх усунення, підготовки та захисту роботи. Якщо у керівника є зауваження до роботи, то вона повертається студенту для доповнення доопрацювання.

Керівник рецензує повністю оформлену і переплетену роботу. Курсова робота подається для отримання відгуку не пізніше ніж за 10 днів до захисту. Без відгуку наукового керівника робота не допускається до захисту.

Відгук наукового керівника є однією з форм контролю і оцінки виконаної студентом роботи (див. додаток В).

У відгуку відображаються:

- актуальність і значущість обраної теми;
- відповідність змісту і структури роботи темі дослідження;
- глибина розкриття проблеми, теоретичний рівень роботи;
- досягнення мети, виконання завдань;
- базування аналітичної частини роботи на фактичних матеріалах діяльності підприємств (установ, організацій);
- самостійність викладення матеріалу;
- вміння студента стисло, логічно й аргументовано викладати зміст та результати дослідження, застосовуючи сучасну економічну термінологію;
- використання достатньої кількості нормативних актів, наукових публікацій;
- відповідність оформлення роботи вимогам та правилам орфографії;
- рекомендації і поради стосовно доопрацювання певних питань.

Без захисту курсової роботи студент не допускається до складання іспиту з дисципліни. Попередня оцінка курсової роботи здійснюється науковим керівником у формі висновку: «Робота допускається до захисту», «Робота не допускається до захисту». Кінцеве оцінювання здійснюється після захисту курсової роботи.

Робота не допускається до захисту у випадках:

- коли вона не самостійно виконана;
- написана на основі застарілого матеріалу з використанням застарілих джерел;
- співпадає за змістом з іншою роботою студента;
- не відповідає вимогам до оформлення;
- виконана на низькому теоретичному рівні;
- не вчасно подана для рецензії.

Робота, яка не допущена до захисту, повинна бути перероблена студентом відповідно до рецензії і знову подана керівнику для повторного рецензування.

У процесі підготовки до захисту своєї роботи студент уважно знайомиться зі змістом рецензії, відзначеними в ній критичними зауваженнями та побажаннями рецензента і відповідно до них будує свою роботу. На основі всієї додаткової роботи студент готує матеріал (доповідь), необхідний безпосередньо для захисту.

Доповідь повинна бути змістовною і триває 5 хвилин.

У доповіді необхідно:

- назвати тему курсової роботи, показати її актуальність та значущість;
- сформулювати основну мету і завдання дослідження;
- стисло розкрити зміст структури роботи;

Доповісти про результати роботи, зроблені висновки і внесені пропозиції.

Під час захисту студент говорить про актуальність вибраної теми,

розкриває зміст її основних питань, обґрунтовує послідовність та основні параметри аналітичного дослідження, аргументовано викладає свою точку зору щодо предмета дослідження, робить висновки та пропозиції. Він також відповідає на питання членів комісії.

На захисті курсової роботи студент отримує оцінку на основі відгуку керівника і рівня самого захисту відповідно до модульно-рейтингової системи оцінювання – максимальна кількість балів 100 (додаток Г).

Оцінка виставляється в екзаменаційну відомість та залікову книжку. Студент, який отримав незадовільну оцінку, до повторного захисту допускається через деканат із дозволу керівника.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Екскурсія в системі професійної підготовки майбутнього фахівця туризму.
2. Формування екскурсійної тематики (на прикладі міста/села/регіону).
3. Організація екскурсійних послуг в засобах розміщення (на прикладі _____).
4. Організація екскурсійного обслуговування в рамках курортного відпочинку
5. Екскурсійні прогулянки зі спостереженням природних об'єктів.
6. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування в м. Мукачеві.
7. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Мукачівському районі.
8. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у м. Ужгород.
9. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування в Ужгородському районі.
10. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Перечинському районі
11. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Великоберезнянському районі
12. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Свалявському районі.
13. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Виноградівському районі.
14. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування в Іршавському районі.
15. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Воловецькому районі
16. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Міжгірському районі.
17. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Тячівському районі.
18. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у Рахівському районі.
19. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у санаторії

- «Карпати».
20. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у санаторії «Боржава».
 21. Організація екскурсійного забезпечення програм перебування у готельному комплексі «Інтурист»(м. Мукачево).
 22. Організація екскурсійного обслуговування у музеях замку «Паланок».
 23. Особливості проведення екскурсій у музеях (на прикладі _____).
 24. Екскурсійний маркетинг в закладах розміщення (на прикладі _____).
 25. Менеджмент екскурсійної діяльності.
 26. Туристсько-екскурсійні організації та їх роль в індустрії туризму.
 27. Туристсько-екскурсійне обслуговування учасників бізнес-турів.
 28. Туристсько-екскурсійне обслуговування учасників наукового туризму.
 29. Особливості організації екскурсійно-інформаційної роботи (на прикладі туристичного підприємства _____).
 30. Організація та зміст інформаційно-екскурсійної роботи туристичного підприємства.

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про туризм» / в редакції від 2003 р. // zakon.rada.gov.ua
2. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник/ В.Бабарицька, А.Короткова, О.Малиновська. – Альтерпрес, 2007
3. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. 2007 р. – 288 с
4. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб./ В.Ф. Кифяк – Чернівці: Книги – ХХІ, 2003. – 300 с.
5. Кифяк В. Ф. Організація туризму: Навч. посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги–ХХІ, 2011. – 344 с.
6. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навч. посіб. / О.О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2003. - 104 с
7. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник./ М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008 р. – 661 с.
8. Мальська М. П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навч. посібник / М. П. Мальська, О.Ю. Бордун. – К.: ЦУЛ, 2012. - 248 с.
9. Мальська, М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика: Підручник. Затверджено МОНУ для студ. ВНЗ /М.П.Мальська, В.В.Худо. – 2-ге видання, перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2012. - 368 с.
10. Михайліченко, Г. І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій /Г.І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2011. – 75 с.
11. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей: навч. посібник. -К.:КНТЕУ, 2003р.-156 с.
12. Михайліченко Г. І. Організація туристичних подорожей: навч. посіб. / Г. І. Михайліченко, А.Ю Єроменко. – К.: Київ. нац. торг. екон. Ун-т, 2011. – 392 с.
13. Пангелов, Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей:

- реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ /Б.П.Пангелов. – К : Академвидав, 2010. – 248 с. – (Альма-матер).
14. Покоłodна М. М. Опорний конспект лекцій з дидактичним забезпечення з дисциплін «Екскурсознавство», «Організація екскурсійних послуг». / М. М. Покоłodна. – Харків – ХНАМГ – 2007. – 80 с.
 15. Прикладной туроперейтинг. Изд. 2-е, перераб. и доп. - Москва : ИКЦ «Март», Ростов н/Д: Издательский центр «Март», 2006. - 448 с.
 16. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні / під ред. В.К. Федорченко. - К: Х-Інтер, 2002 р. - 635 с
 17. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: підручник./ Т.Г. Сокол – К.: Грамота, 2006. - 264 с
 18. Фастовець, О. О. Організація транспортних подорожей та перевезень туристів: Навч. посібник /О.О.Фастовець. – К: ФПУ, 2007. – 233 с.

VII ДОДАТКИ

Додаток А

Мукачівський державний університет
Кафедра туризму і рекреації

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Організація туризму
(Організація екскурсійної діяльності)»
на тему:

Студента(ки) _____ курсу групи Т- _____
напряму підготовки: 6.140103 «Туризм»

_____ (прізвище та ініціали студента)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Мукачево – 2016 рік

Додаток Б

Зразки змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА _____ РАЙОНУ.....	
1.1. Історико-географічна характеристика _____ району.....	
1.2. Адміністративно-територіальний устрій.....	
1.3. Туристські ресурси _____ краю.....	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКСКУРСІЙНИХ ОБ'ЄКТІВ _____ РАЙОНУ.....	
2.1. Історико-культурні екскурсійні об'єкти.....	
2.2. Природоохоронні об'єкти. Пам'ятки природи.....	
2.3. Сакральні екскурсійні об'єкти.....	
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В _____ РАЙОНІ.....	
3.1. Проблеми та перспективи екскурсійного обслуговування в _____ районі.....	
3.2. Методична розробка екскурсії.....	
3.2.1. Технологічна карта екскурсії.....	
3.2.2. Індивідуальний текст.....	
3.2.3. Матеріали «Портфеля екскурсовода».....	
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ	

ЗМІСТ

Вступ.....	
Розділ 1. Теоретичні основи організації надання екскурсійних послуг.....	
1.1. Сутність, поняття та значення екскурсійних послуг.....	
1.2. Заміський відпочинок в Україні.....	
1.3. Методика проведення заміської екскурсії.....	
Розділ 2. Дослідження технології надання послуг ВАТ ГТК «Інтурист – Закарпаття».....	
2.1. Загальна характеристика ВАТ ГТК «Інтурист – Закарпаття».....	
2.2. Дослідження процесу надання екскурсійних послуг у ВАТ ГТК «Інтурист-Закарпаття».....	
2.3. Дослідження факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають	

на якість надання екскурсійних послуг на ВАТ ГТК «Інтурист-Закарпаття».....

2.4. Аналіз економічної ефективності надання екскурсійних послуг на

ВАТ ГТК «Інтурист-Закарпаття».....

Розділ 3. Основні напрями удосконалення процесу надання послуг на ВАТ ГТК

«Інтурист-Закарпаття».....

3.1. Основні заходи щодо удосконалення екскурсійних послуг.....

3.2. Методична розробка екскурсії.....

3.2.1. Технологічна карта екскурсії.....

3.2.2. Індивідуальний текст.....

3.2.3. Матеріали «Портфеля екскурсовода».....

Висновки.....

**Зразок бланку відгуку наукового керівника на курсову роботу
ВІДГУК**

наукового керівника на курсову роботу
студента (ки) _____ курсу _____ групи _____ факультету

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему: _____

Структурний елемент оцінювання	Рекомендова на оцінка
1. Якість виконання оглядової частини _____ _____ _____ _____	____
2. Якість виконання аналітичної частини _____ _____ _____ _____	____
3. Якість виконання практичної частини _____ _____ _____ _____	____
4. Правильність оформлення курсового проекту _____ _____	____

Допущено до захисту: «__» _____ 20__ р.

Науковий керівник: _____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

(підпис)

Ознайомлено: «__» _____ 20__ р.

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові студента) (підпис)

Підсумкове оцінювання курсової роботи

№ п/п	Структурні елементи оцінювання	Оцінка 2/3/4/5
1	Якість виконання оглядової частини	
2	Якість виконання аналітичної частини	
3	Якість виконання практичної частини	
4	Правильність оформлення курсового проекту (роботи)	
5	Захист курсового проекту (роботи)	
6	Відповіді на додаткові запитання членів комісії	
	Середньозважений бал	
	Оцінка за національною шкалою	
	В балах за шкалою ECTS	
	Оцінка ECTS	

Голова комісії:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Члени комісії:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

« _ » _____ 20__ р.
(Дата захисту)

Таблиця 1. Критерії оцінки курсової роботи

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінки курсової роботи
90-100	відмінно	А	Робота виконана з дотриманням вимог до оформлення, зміст і структура роботи відповідають заданій темі, робота відзначається самостійністю і глибиною розкриття теми, високий теоретичний рівень роботи, базування роботи на фактичних матеріалах, використання значної кількості нормативних актів та наукових публікацій. Під час захисту розкрито актуальність вибраної теми, зміст основних питань, обґрунтовано послідовність та основні параметри аналітичного дослідження, студент аргументовано викладає свою точку зору щодо предмета дослідження, робить висновки та пропозиції, відповідає на питання членів комісії.
82-89	добре	В	Робота виконана з дотриманням вимог до оформлення за винятком незначних порушень. Зміст і структура роботи відповідають заданій темі, робота відзначається достатньою самостійністю і глибиною розкриття теми, базування роботи на фактичних матеріалах, використання достатньої кількості нормативних актів та наукових публікацій. Під час захисту розкрито актуальність вибраної теми, зміст основних питань, обґрунтовано послідовність та основні параметри аналітичного дослідження, студент викладає свою точку зору щодо предмета дослідження, робить висновки та пропозиції, відповідає на більшість питань членів комісії.
75-81	добре	С	Робота виконана в основному з дотриманням вимог до оформлення за винятком деяких порушень. Зміст і структура роботи відповідають заданій темі, робота відзначається достатньою самостійністю, базування роботи на фактичних матеріалах, використання достатньої кількості нормативних актів. Під час захисту розкрито актуальність вибраної теми, зміст основних питань, студент викладає свою точку зору щодо предмета дослідження, робить висновки та пропозиції, відповідає на більшість питань членів комісії.
69-74	задовільно	D	Курсова робота виконана з порушеннями вимог до оформлення. Зміст і структура роботи не в повній мірі відповідають заданій темі, робота

			відзначається достатньою самостійністю, теоретичний рівень достатній, основні питання розкрито не в повному обсязі. Під час захисту розкрито актуальність вибраної теми, зміст основних питань, студент відповідає на частину питань членів комісії.
60-68	задовільно	E	Курсова робота виконана з порушеннями вимог до оформлення. Зміст і структура роботи не в повній мірі відповідають заданій темі, робота відзначається достатньою самостійністю, теоретичний рівень достатній, основні питання розкрито поверхнево. Під час захисту розкрито зміст основних питань, студент відповідає на частину питань членів комісії.
35-59	незадовільно	FX	Робота виконана не самостійно, написана на основі застарілого матеріалу з використанням застарілих джерел; співпадає за змістом з іншою роботою студента, не відповідає вимогам до оформлення. Робота виконана на низькому теоретичному рівні. Під час захисту студент не дав відповідь на більшість питань членів комісії.

Методичні рекомендації до написання курсових робіт з дисципліни
«Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності)»

видруковано у редакційно-видавничому центрі МДУ
89600 м. Мукачево
вул. Ужгородська, 26
Тел. (03131) 2-11-09

*Свідоцтво про внесення суб`єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 4916 від 16.06.2015 р.*

